

ПРЕС КЛИПИНГ

10.децембар 2012.

НАСЛОВИ

Газдама прескупо отпуштање;(стр.2)

За приватне пензије одваја само 10 посто запослених; (стр.3)

Нови закон о штрајку у априлу 2013.;(стр.4)

Закон о раду одбија послодавце од запошљавања;(стр.5)

Закон о штрајку у априлу;(стр.6)

Цена рада не на уштрб сиромашних радника; (стр.7)

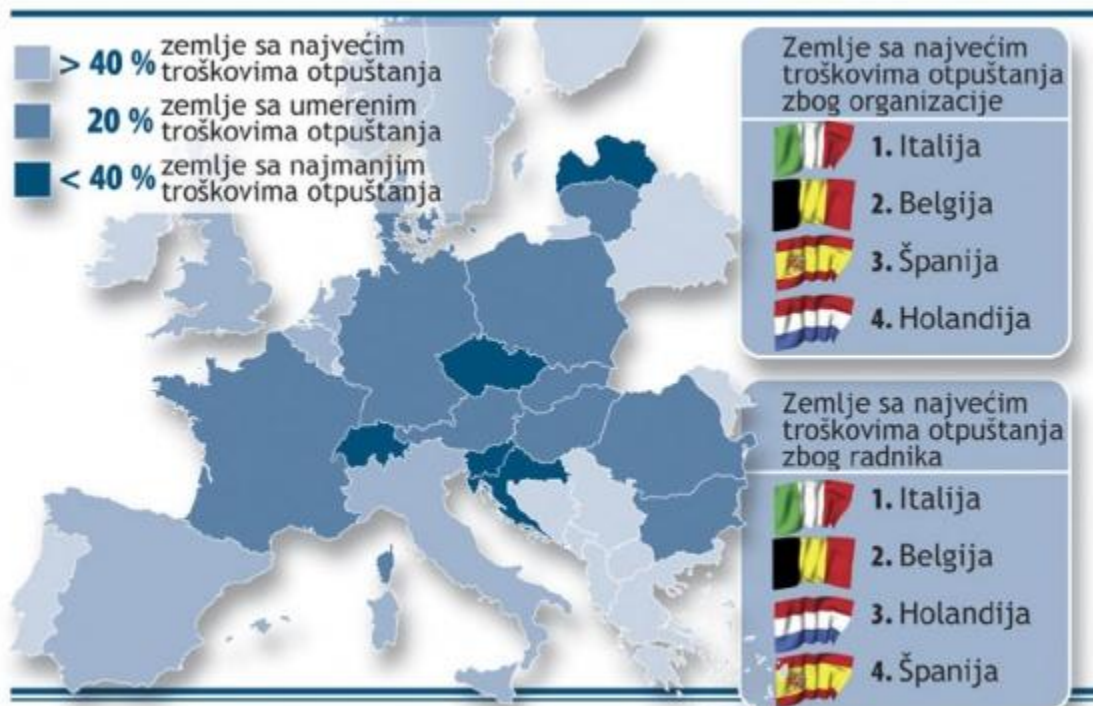
Синдикалци у акцији наплате радничких потраживања;(стр.7)

Без потпуне обуставе рада за учитеље и лекаре;(стр.8)

Газдама прескупо отпуштање

Е. Е. Р.

Трошкови отпремнина за раднике дупло су нижи у земљама источне Европе у поређењу са западом. Одлазак запосленог најмање плаћају у Летонији, Чешкој и Швајцарској, највише у Белгији и Шведској

ТРОШКОВИ отпуштања радника у земљама средње и источне Европе у просеку су дупло нижи него што је то случај на Западу. Послодавци највише отпремнине и остале дажбине приликом отпуштања плаћају у Белгији, Шведској и Холандији. Откази су скупи и у Италији и Аустрији, а тренутно је послати радника на биро најјефтиније у Летонији, Чешкој и Швајцарској.

Најновије истраживање консултантске фирме “Дилоит” и белгијског адвокатског друштва “Лага”, које је рађено у 22 европске земље, показује да у целој Европи није једноставно отпустити раднике. Разлози за то леже у законској регулативи која послодавцима поставља низ ограничења и тако процес отпуштања чини врло захтевним. Осим тога, судска пракса је показала да отпуштени радници тужбама врло често успевају да се врате на посао.

АДМИНИСТРАЦИЈА УВЕЋАВА ТРОШКОВЕПОСТОЈИ само неколико земаља у Европи које признају отпремнину запосленом и у случају када сам радник да отказ. У великом броју држава западне Европе не постоји ни законско право за то. Високи трошкови отпуштања запослених у овим земљама углавном су узроковани дугачким периодом трајања самог процеса отпуштања.

С обзиром на економску ситуацију у еврозони, велики број земаља решио је да промени праксу и измени прописе који се односе на отпуштање радника. Тако су значајно једноставније отпуштање од ове године увеле Италија и Шпанија. Међутим, нове законске одредбе на снази су тек неколико месеци, па је премало времена за детаљније анализе о учинку таквих промена. Италија је, на пример, смањила трошкове отпремнина, које су биле међу највећима у Европи, док је Шпанија омогућила послодавцима лакше отпуштање због пословних разлога који су протеклих година врло често условљени кризом.

Што се тиче отпремнина, највеликодушнији послодавци су у Шпанији, Италији и Шведској. Донедавно, сваки отпуштени Шпанац је имао право на отпремнину у износу од 12 месечних плата, а сваког Италијана очекује скоро једна месечна плата за сваку годину рада. У Шведској, запослени нема законско право за отпремнину, међутим, отпремнина у износу 6-15 месечних зарада је обично написана у уговорима.

Када је реч о источној и централној Европи, износ отпремнине најчешће зависи од година стажа, и креће се између једне и три месечне зараде. Нешто боље пролазе отпуштени радници у Летонији, јер они могу да добију и до четири месечне зараде у зависности од радних година. Мађари могу да достигну и до шест месечних зарада, ако им радни однос траје дуже од 20 година.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:409736-Za-privatne-penzije-odvaja-samo-10-posto-zaposlenih>

За приватне пензије одваја само 10 посто запослених

М. Л. Ј.

За годину дана се свега 2.000 грађана у Србији се одлучило да почне да уплаћује новац за приватну пензију. О улагању размишљају тек кад наврше 45 година. Већина се нада државним чековима

ЗА годину дана се свега 2.000 грађана у Србији се одлучило да почне да уплаћује новац за приватну пензију. Да о старости мислимо тек када дођемо на корак до “златног доба”, говори и податак да само 10 одсто запослених улаже у добровољне пензијске фондове, па они заузимају свега 0,4 одсто нашег БДП. Просечне плате од 42.000 динара и 25 одсто незапослених у земљи одвраћају Србе од улагања за будућност, па се месечном чеку ПИО фонда и даље нада 1,6 милиона грађана.

Штедња у приватним пензијским фондовима стално се таложи. У односу на прошлу годину порасла је за 29 одсто, достигла вредност од 14,95 милијарди динара и 237.000 уговора.

- Више од 80 одсто наших чланова су запослени у чију корист послодавац уплаћује допунске пензијске доприносе - каже Ана Станковић, саветник за маркетинг из “Дунав пензија”.

БЕЛА КЊИГАЕВРОПСКА комисија је ове године саставила “Белу књигу”, која је дала опис стратегије за одрживе пензије у ЕУ.

- Препоруке “Беле књиге” су померање старосне границе рада, ограничавања превременог

одласка у пензију и изједначавање старосне границе мушкараца и жена - каже Снежана Ристановић из “Рајфајзен футуре”. - И када бисмо их у Србији применили, ово би била само краткорочна решења. Најбољи модел је комбинована уплата послодаваца, али и самих радника.

- Структура послодаваца је разноврсна, од мултинационалних компанија до домаћих породичних фирми. Код индивидуалних чланова просечна старост је 44 године, њихова примања су просечна. Најчешће су мушкарци и улажу месечно нешто мало мање од 3.000 динара.

Подаци Народне банке Србије говоре да грађани о томе од чега ће живети након радног односа почињу озбиљније да размишљају тек када наврше 45 година. Од оних који месечно плаћају за приватну пензију, чак 60 одсто њих има између 40 и 60 година. За годину дана склопљено је свега 3.000 нових уговора и стигло је 2.000 “свежих” клијената.

- Највише је порастао број корисника пензијских фондова од 2009. до 2011. године - наводе из НБС. - Број корисника се касније само незнатно увећавао.

Новац од државе након радног века, 90 одсто запослених у Србији и даље очекује, али највише због - сиромаштва и немогућности да, на општу беду, још одвајају нешто са стране. Чак и они који можда могу да плаћају, имају неповерење у приватне пензије. Како не могу одмах да знају колико ће новца месечно на крају добијати од фондова, не уплиће се у даљу рачуницу.

- У времену опште беспарице људи се веома лако одричу будућности и тако упадају у зачаран круг - сматра Наташа Марјановић, директор “Делта Ђенералија”, друштва за управљање добровољним пензијским фондом. - Потребно је да развијати свест да ми сами можемо да утичемо на то да нам сутра буде боље.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/novi_zakon_o_strajku_u_aprilu_2013.4.html?news_id=252538

Нови закон о штрајку у априлу 2013.

АУТОР: БЕТА

Београд - Предлог новог закона о штрајку требало би да буде завршен до априла 2013. године, најавио је државни секретар у Министарству рада Зоран Мартиновић. Према његовим речима, велики део одредби у радној верзији закона о штрајку усаглашен је између социјалних партнера.

„План је да се до краја ове и почетком следеће године интензивира рад радне групе која припрема нацрт закона, а коју чине представници министарства рада, репрезентативних синдиката и удружења послодаваца и професори факултета и и судије“, нагласио је Мартиновић. Како је објаснио, радна група ће покушати да усагласи још неколико одредби закона о којима није постигнут консензус, јер на пример послодавци траже увођење „лоцкоута“, односно привремено искључење са рада запослених који не штрајкују, а није

постигнута сагласност ни о свим делатностима у којима је потребно увести минимум процеса рада.

Законом се, како је рекао, уводи штрајк солидарности као нови облик изражавања или подржавања штрајкачких захтева, а уводе се штрајкачке страже у циљу обавештавања запослених и јавности о захтевима учесника у штрајку.

Мартиновић је додао да је предвиђено и увођење мирног решавања спора и сарадње у обезбеђивању минимума процеса рада које прописује да су стране у спору дужне да од дана најаве штрајка и за време штрајка покушају да реше настали спор, као и да сарађују ради обезбеђивања минимума процеса рада.

„Планирано је да се детаљно дефинише судски поступак ради утврђивања незаконитости штрајка и обезбеђује се већа улога Републичке агенције за мирно решавање радних спорова“, додао је Мартиновић. Законом се дефинише и место одржавања штрајка, тако да је штрајк могуће организовати на радном месту, мирним окупљањем запослених у просторијама послодавца, у кругу пословног простора послодавца и на други начин, у складу са законом.

„Тиме су отклоњена различита тумачења о праву запослених да штрајк организују окупљањем ван круга пословног простора послодавца. Оваквом формулацијом, запослени, као и остали грађани, имају право на окупљање у складу са одредбама Закона о окупљању грађана, који ту област регулише“, објаснио је Мартиновић.

ПРИВРЕДНИ ПРЕГЛЕД

http://www.pregled.rs/cms/index.php?option=com_content&view=article&id=1052:Zakon-o-rad-u-odbija-poslodavce-od-zapo%C5%A1ljavanja&catid=31&Itemid=101

Закон о раду одбија послодавце од запошљавања

Закон о раду одбија послодавце од запошљавања нових радника и онда када су му они потребни, продубљује проблем незапослености у Србији, тако да је потребно ново радно законодавство, изјавио је председник Програмског савета Центра за либерално-демократске студије (ЦЛДС) Бошко Мијатовић. Он је за Тањуг истакао како је погрешна претпоставка да ће најављеним изменама радног законодавства бити угрожена права запослених, јер оне у свему поштују конвенције Међународне организације рада (МОР) и Ревидирану европску повељу о људским правима. А не слажемо се са мишљењем да је вишеструка наплата отпремнине право радника.

Значи, потребно је наћи равнотежу права и одговорности радника и послодаваца, тј. поштовати интересе и једних и других, јер ће се, у противном, проблеми незапослености стално продубљивати. Без здраве привреде нема ни запошљавања, сматра Мијатовић. Мијатовић је оценио да актуелни Закон о раду одбија послодавце од нових запошљавања, зато што кроз прописивање свега и свачега, у многим ситуацијама онемогућава договарање запосленог и послодавца о међусобним односима у најбољем обостраном интересу. Даље, закон покупује радну снагу и чини неисплативом њено ангажовање за стално, приметио је Мијатовић. На пример, уколико фирма после две године рада жели да отпусти запосленог

услед промењених економских околности, она мора да му исплати отпремнину за све године његовог радног стажа, па чак и уколико је већ неколико пута примио отпремнину код ранијих послодаваца, објаснио је саговорник Тањуга. Мијатовић је на питање ко је извор бирократских препрека - административне службе код послодаваца или Закон о раду, оценио да је то потоњи јер ће послодавац увек прибећи једноставнијим решењима. Тако, на пример, закон непотребно прописује да се приликом награђивања радника за допринос успеху фирме мора водити месечна евиденција о његовим резултатима рада. То је врло компликовано и неке фирме чак одустају од награђивања добрих радника да се не би бавиле превеликом папирологијом, што онда погађа запослене, јер остају без награде. Бирократске препреке погађају тако и послодавце и запослене, а без икакве потребе, објаснио је Мијатовић. Мијатовић сматра да уколико буде измењено радно законодавство, према сугестијама ЦЛДС и Пројекта Америчке агенције за помоћ и развој (УСАИД) за боље услове пословања и асоцијација послодаваца у Србији, то би донело нешто слободније радне односе, на основу уверења да послодавац и запослени могу да договором боље реше нека питања међусобних односа него законодавац, оценио је Мијатовић. Тиме би Србија остала у оквиру европског модела радних односа, али и прикључила се садашњим трендовима ка делимичној либерализацији радних односа у многим земљама Европе, закључио је Мијатовић. Тањуг

http://www.pregled.rs/cms/index.php?option=com_content&view=article&id=1002:Zakon-o-%C5%A1trajku-u-aprilu&catid=9&Itemid=120

Закон о штрајку у априлу

Предлог новог закона о штрајку требало би да буде завршен до априла 2013. године, најавио је државни секретар у Министарству рада Зоран Мартиновић. Мартиновић је агенцији Бета рекао да је велики део одредби у радној верзији закона о штрајку усаглашен између социјалних партнера. План је да се до краја ове и почетком следеће године интензивира рад радне групе која припрема нацрт закона, а коју чине представници Министарства рада, репрезентативних синдиката и удружења послодаваца и професори факултета и судије, нагласио је он. Како је објаснио, радна група ће покушати да усагласи још неколико одредби закона о којима није постигнут консензус, јер на пример послодавци траже увођење локаута, односно привремено искључење са рада запослених који не штрајкују, а није постигнута сагласност ни о свим делатностима у којима је потребно увести минимум процеса рада.

Законом се, како је рекао, уводи штрајк солидарности као нови облик изражавања или подржавања штрајкачких захтева, а уводе се штрајкачке страже у циљу обавештавања запослених и јавности о захтевима учесника у штрајку. Мартиновић је додао да је предвиђено и увођење мирног решавања спора и сарадње у обезбеђивању минимума процеса рада које прописује да су стране у спору дужне да од дана најаве штрајка и за време штрајка покушају да реше настали спор, као и да сарађују ради обезбеђивања минимума процеса рада. Планирано је да се детаљно дефинише судски поступак ради утврђивања незаконитости штрајка и обезбеђује се већа улога Републичке агенције за мирно решавање радних спорова, додао је Мартиновић. Законом се дефинише и место одржавања штрајка тако да је штрајк могуће организовати на радном месту, мирним окупљањем запослених у просторијама послодавца, у кругу пословног простора послодавца и на други начин, у складу са законом. Тиме су отклоњена различита тумачења о праву запослених да штрајк организују окупљањем ван круга пословног простора послодавца. Оваквом формулацијом, запослени, као и остали грађани, имају право на окупљање у складу са одредбама Закона о окупљању грађана који ту област регулише, објаснио

је он. Мартиновић је рекао и да се законом прецизирају се делатности у којима мора да се обезбеди минимум процеса рада и да се уводи технолошки минимум процеса рада. Бета

http://www.pregled.rs/cms/index.php?option=com_content&view=article&id=1020:Cena-rada-ne-na-u%C5%A1trb-siroma%C5%A1nih-radnika&catid=21&Itemid=125

Цена рада не на уштрб сиромашних радника

Председник компаније ПСП Фарман Бранислав Грујић поручио је да новим законским решењима о раду треба направити баланс, како би послодавци плаћали разумну цену рада, али не на уштрб сиромашних радника који су за свој рад плаћени мизерно. Са мизерним платама сами себе увлачимо у спиралу сиромаштва, која се рефлектује на цело друштво, оценио је у интервјуу Тањугу. Грујић, који учествује и у раду Социјално-економског савета, је указао на примедбе инвеститора да је постојећи Закон о раду у одређеним сегментима сувише либералан, а негде превише штити запослене.

Он је истакао да треба успоставити уравнотежен систем у коме људи који не раде или лоше раде и саботирају послове могу бити отпуштени на цивилизован, нормалан начин, како је уређено и у Европској унији. Са друге стране, против сам самовоље послодаваца који ће због лошег момента отпустити и добре и лоше раднике, и онда то могу да ураде без икаквих ограничења, навео је Грујић. Тањуг

ЈУГОМЕДИА

http://jugmedia.info/2012/12/09/sindikalci-akciji-naplate-radnickih-potrazivanja/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=sindikalci-akciji-naplate-radnickih-potrazivanja

Синдикалци у акцији наплате радничких потраживања

ПИРОТ – Представници синдиката индустрије одеће ”Први мај” из Пирота позвали су раднике тог предузећа да њиховим правним заступницима предају овлашћења за наплату извршних судских решења.

Велики број радника добио је спорове по основу потраживања разлике у заради, али како наплата иде тешко, синдикати су понудили помоћ.

Радници би требало да се јаве Самосталном синдикату и Асоцијацији самосталних и независних синдиката и њиховом овлашћеном адвокату Славиши Стаменковићу.

Акција траје од 10 до 14. децембра, од 8 до 17 часова у просторијама синдиката “Првог маја”.

NOVI ZAKON O ŠTRAJKU U APRILU 2013.

Bez potpune obustave rada za učitelje i lekare

Novi zakon o štrajku, koji bi trebalo da bude gotov do aprila, više prostora daje mirnom rešavanju spora između poslodavca i zaposlenih, ali i određuje delatnosti u kojima mora biti poštovan minimum procesa rada tokom štrajka, kao što su prosveta i zdravstvo.

SNEŽANA KRIVOKAPIC

Zoran Martinović, državni sekretar u Ministarstvu rada, kaže da će do kraja ove i početkom sledeće godine pojačati sastanci radne grupe koja priprema nacrt zakona, a čine je predstavnici ministarstva, reprezentativnih sindikata i udruženja poslodavaca.

U sindikatima kažu da će neke odredbe poništiti pravo na štrajk

Foto: Nebojša Raus

- Radna grupa će pokušati da usaglasi još nekoliko odredbi o kojima nije postignut konsenzus jer, na primer, poslodavci traže uvođenje lokauta, odno-

sno privremeno isključenje sa rada zaposlenih koji ne štrajkuju, a nije postignuta saglasnost ni o delatnostima u kojima je potrebno uvesti minimum procesa rada -

kaže Martinović.

Međutim, u sindikatima kažu da takva radna grupa nije ni osnovana, te da su razlike u stavovima između zakonopisca i poslodavaca s jedne i sindikalaca s druge strane ogromne. Prema rečima Branislava Čanaka, predsednika Ujedinjenih granskih sindikata "Nezavisnost", ne razumeju se ni oko osnovnih pojmova, poput lokauta.

- Na privremeno isključenje zaposlenih koji ne štrajkuju uopšte ne smeju ni da pomisle i to uopšte nije lokaut. Recimo, kad sindikati odugovlače da potpišu kolektivni ugovor, poslodavac može da im kaže da će vrata fabrike biti zaključana dok se ne odluče da potpišu -

ŠTA JE NOVO

Uvodi se štrajk solidarnosti
Uvode se štrajkačke straže koje će zaposlene i javnost obavestavati o zahtevima štrajkača
 Predviđeno je **uvodjenje mirnog rešavanja spora** preko Republičke agencije za mirno rešavanje radnih sporova
Sud utvrđuje kad je štrajk nezakonit
Mesto održavanja štrajka je u krugu poslovnog prostora
Preciziraju se delatnosti u kojima mora da se obezbedi minimum procesa rada (prosveta, zdravstvo) i uvodi se tehnološki minimum procesa rada (energetika)

kaže Čanak. I Čanak i Duško Vuković, potpredsednik Saveza samostalnih sindikata, kažu da će problem biti da se odredi šta je minimalni proces rada.

- Štrajku radnici pribegavaju kako bi zadali udarac poslodavcu u slučaju da im krši prava. Namera ministarstva je da uvede veliki broj ograničenja u obrazovanju, zdravstvu, energetici tako da se zapravo poništi pravo na štrajk - tvrdi Vuković.

Branislav Čanak navodi da minimalni proces rada ne važi po istim pravilima, čak ni u istoj delatnosti, jer učitelji u osnovnim školama treba da drže čas pola sata tokom štrajka, a gimnazije mogu da zaključaju vrata.

Izmene Zakona o radu

Zakon o radu bi trebalo da bude izmenjen u prvoj polovini sledeće godine, a Unija poslodavaca Srbije je uputila Vladi izmene 44 člana. "Predložili smo da prekovremeni rad traje duže od osam sati nedeljno, kao i da se otpremnine računaju za vreme provedeno kod poslodavca umesto za ceo radni vek, te da se produžava trajanje ugovora na određeno na 36 meseci sa sadašnjih 12", navodi Dragoljub Rajić iz Unije poslodavaca. Branislav Čanak kaže da Sindikat „Nezavisnost“ nema

ništa protiv dužeg ugovora na određeno, s tim da takvi radnici dobiju isti tretman kao stalno zaposleni. "Sad ima slučajeve da u istoj firmi radnicima na određeno plate kasne osam meseci, dok su stalno zaposlenima redovne", kaže Čanak. Duško Vuković iz SSS kaže da otpremnine ne treba nužno vezivati za godine staža, ali da one treba da budu pristojne. "Otpušteni radnik treba da prima barem pola godine iznos u visini jedne potrošačke korpe, što je sada 60.000 dinara", navodi on.